

Sameskolstyrelsen (SamS)

Revisionsrapport – Brister i faktureringsprocessen och i tillämpningen av periodiseringsmodellen vid bidragsfinansiering

Som ett led i granskningen av årsredovisningen med syfte att göra uttalandet om denna, har Riksrevisionen även granskat vissa delar av den interna styrningen och kontrollen som bedömts vara relevant för revisionen. Vår granskning av den interna styrningen och kontrollen syftar inte till att uttrycka en åsikt om effektiviteten i myndighetens interna styrning och kontroll utan har till syfte att kunna utforma ändamålsenliga revisionsåtgärder.

De punkter som framgår i revisionsrapporten är sådana iakttagelser som vi har identifierat och som Riksrevisionen vill fästa ledningens uppmärksamhet på.

Riksrevisionen har lämnat en revisionsberättelse enligt standardutformningen, det vill säga utan modifiering. Vid våra granskningar uppmärksammades dock ett antal brister som inte framgår av årsredovisningen.

Några av våra iakttagelser och rekommendationer i denna revisionsrapport har rapporterats tidigare, både muntligt och skriftligt till myndigheten och dess ledning.

Riksrevisionen önskar information senast 2018-05-18 med anledning av våra iakttagelser i denna rapport.

1. Intäkter av avgifter - faktureringsprocessen

SamS finansierar nästan hälften av verksamheten med avgiftsintäkter främst från kommuner som betalar elevavgifter enligt beslutad skolpeng. Under 2017 uppgick myndighetens intäkter av avgifter till ca 41 mnkr (motsvarar ca 48 % av SamS totala intäkter). Faktureringsprocessen är således en viktig och grundläggande process som måste fungera med god intern styrning och kontroll. Under revisionen 2017 har vi noterat att det fortfarande brister i den interna styrningen och kontrollen i faktureringsprocessen.

1.1 Fakturering av elevavgifter

Fakturering av avgifter hos myndigheten är en relativt komplex rutin med många manuella inslag och flera olika typer av fakturamottagare. SamS har upprättat en processkarta och ett körschema för fakturering. Fakturering av elevavgifter ska ske med en viss periodicitet enligt förordning (SKOLFS 2011:62) om ersättning för elever i sameskolan eller i förskoleklass eller fritidshem vid en skolenhet inom sameskolan. Myndigheten har under året haft förseningar i sin fakturering. Detta innebär att inbetalningarna har inkommit sent vilket i sin tur har inneburit att myndigheten ansträngt sin likviditet och överskred sin räntekontokredit, se vidare under punkt 3 nedan.

1.2 Avstämning av inbetalda elevavgifter

Utöver fakturerade avgifter erhåller myndigheten även intäkter av elevavgifter som inbetalas utan att fakturering sker. I dessa fall är det elevernas hemkommuner som betalar ersättning utifrån kommunens ersättningsnivå och kommunens noteringar om elever i SamS verksamhet. I vår granskning har vi dels noterat avvikelser mellan av rektor inrapporterade elevantal och underlag till fakturerade/ inbetalda avgifter och dels att det i vissa fall saknas erforderliga rektorsgodkännanden enligt SamS egna rutiner. Utan kontinuerliga avstämningar som motverkar dessa avvikelser riskerar SamS att gå miste om intäkter.

1.3 Bokföringsunderlag till fakturering och inbetalningar

Enligt 14–15 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring ska en verifikation bland annat innehålla upplysning om handlingar som har legat till grund för den ekonomiska händelsen samt var de finns tillgängliga. Vid vår granskning har vi noterat att det är svårt att följa underlagen från faktura/inbetalning av elevavgifter till underliggande uppgifter avseende av rektor signerade elevantal och prisuppgift från aktuellt kommunbeslut m.m

1.4 Påminnelser och inkasso

Myndigheten har inte skickat betalningspåminnelser under perioden februari till november 2017 för föräldraavgifter. Myndigheten har inte heller skickat ärenden för föräldraavgifter till inkasso under denna period.

Rekommendationer

Riksrevisionen rekommenderar SamS att fortsätta arbetet med att utveckla samt implementera skriftliga process- och rutinbeskrivningar för hantering av elevavgifter. I dessa beskrivningar bör bland annat följande framgå: vilka kontroller som ska utföras, vilka risker dessa kontroller täcker, när dessa kontroller ska ske, hur kontrollerna ska dokumenteras samt vem som ansvarar för utförandet av kontrollerna.

SamS bör skyndsamt ta fram en modell för avstämning av inbetalade elevavgifter.

Riksrevisionen rekommenderar vidare att myndigheten tillser att fakturering och inbetalning sker enligt det regelverk som styr elevavgifter och att verifikationer dokumenteras i enlighet med 14–15 § förordning (2000:606) om myndigheters bokföring. Det vill säga att underlagen bifogas verifikationen alternativt att det tydligt framgår var de finns tillgängliga.

Riksrevisionen rekommenderar slutligen att myndigheten tillser att fordringar hanteras enligt förordning (1993:1138) om hantering av statliga fordringar.

2. Intäkter av bidrag - periodiseringsmodellen

SamS finansierar en mindre del av verksamheten med bidragsintäkter. Under 2017 uppgick myndighetens intäkter från bidrag till ca 3,8 mnkr (motsvarar ca 5 % av Sams totala intäkter).

De bidrag myndigheten erhåller betalas som regel ut i förskott. I vår granskning har vi noterat att dessa medel i sin helhet har periodiserats som oförbrukade bidrag på balansräkningens skuldsida i stället för att intäktsföras. SamS bokför uppkomna kostnader i bidragsprojekten löpande mot anslaget för att sedan, genom en omföring, bokföra dessa mot bidragsintäkter. De använder således en omvänd periodiseringsmodell. Vi har även noterat att det idag inte sker någon löpande budgetuppföljning av bidragsutnyttjandet.

Rekommendationer

Riksrevisionen rekommenderar att SamS löpande bokför bidragsintäkterna i sin helhet vid mottagandet, d.v.s. när betalning erhållits.

Som ett led i att få en rättvisande resultaträkning ska myndigheten senast vid upprättande av årsredovisning bestämma periodens intäkter av bidrag med utgångspunkt från periodens nedlagda kostnader avseende projektet som ska finansieras av bidraget. Eventuella återstående inkomster omförs till periodavgränsningsposten

Oförbrukade bidrag i avvaktan på att intäktsföras under kommande redovisningsperioder.

Vidare rekommenderar Riksrevisionen att SamS tillses att det löpande sker uppföljning av bidragsutnyttjandet.

3. Överskridande av räntekontokredit

Som en följd av SamS brister i faktureringsrutinen har myndigheten under perioden 31 mars till 24 april 2017, vid fyra tillfällen, överskridit sin räntekontokredit.

Rekommendationer

Riksrevisionen rekommenderar SamS att implementera rutiner för att säkerställa att överskridande av räntekontokredit inte ska ske framöver.

Ansvarig revisor Annika Karlsson har beslutat i detta ärende. Uppdragsledare Lisa Boettge har varit föredragande.

Annika Karlsson

Lisa Boettge

Kopia för kännedom:

Regeringen
Utbildningsdepartementet